

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова вченої ради
07.02.2022

Протокол № 1 п. 4

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ від 07.02.2022 № 31

ПОЛОЖЕННЯ

07.02.2022 № 01

**ПРО СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ТА ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Вінниця 2022

1 Загальні положення

1.1 Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ВТЕІ ДТЕУ (далі – Положення) є невід’ємною складовою Системи управління якістю (далі – СУЯ) Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ (далі – Інститут). СУЯ Інституту відповідає вимогам ДСТУ ISO 9001:2015, охоплює всі процеси, пов’язані з наданням послуг у сфері освітньої діяльності та направлена на підтримку високого рівня надання освітніх послуг.

1.2 Положення розроблено з урахуванням вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», наказів / листів МОН України, Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (*Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*), Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти та інших нормативно-правових актів, ДСТУ ISO 9001:2015, документації сертифікованої СУЯ Інституту.

1.3 У цьому Положенні терміни використовуються у таких значеннях:

- освітня діяльність – діяльність, що провадиться Інститутом з метою забезпечення здобуття вищої освіти, задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб;
- якість вищої освіти – відповідність результатів навчання в Інституті вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом вищої освіти та/або договором про надання освітніх послуг;
- якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу в Інституті, що відповідає стандартам вищої освіти та сприяє створенню нових знань;
- студентоцентроване навчання – підхід до навчання, який характеризується інноваційними методами викладання, спрямованими на сприяння навчанню в контексті комунікації науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти, та ґрунтується на серйозному сприйнятті останніх активними учасниками освітнього процесу.

1.4 Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (далі – СВЗЯ) Інституту – система внутрішнього забезпечення якості – передбачає:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань;
- забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти;

- інших процедур та заходів.

1.5 Відповідальними за функціонування та постійне удосконалення СВЗЯ Інституту є директор та, за його дорученням, представник керівництва.

Відповідальними за процеси СВЗЯ та діяльність в межах процесів є заступники директора, декани факультетів, завідувачі кафедр, керівники інших структурних підрозділів, гаранті освітніх програм та уповноважені особи.

Відповідальні за процеси СВЗЯ та діяльність в межах процесів є підзвітними з питань забезпечення результативного функціонування та постійного удосконалення СУЯ представнику керівництва. Представник керівництва є підпорядкованим та підзвітним безпосередньо директору.

2 Принципи та процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

2.1 Забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Інституті базується на таких принципах:

- орієнтація на задоволення вимог, виправдання очікувань замовників освітніх послуг та зацікавлених сторін;

- управління ризиками;

- лідерство керівника;

- задіяність персоналу;

- процесний підхід;

- постійне удосконалення;

- обґрунтованість рішень на підставі аналізу інформації;

- керування взаємовідносинами.

2.2 Документація СВЗЯ Інституту розподіляється на 5 рівнів:

- Політика в сфері якості та Цілі в сфері якості.

- Настанова з якості, Методики, Інструкції.

- Положення про ВТЕІ ДТЕУ, організаційно-розпорядчі документи – положення, інструкції, методичні документи, плани за напрямками діяльності, накази, розпорядження тощо.

- Регламентуючі документи зовнішнього походження, що стосуються діяльності Інституту.

- Записи, що фіксують результати діяльності в межах процесів СУЯ.

2.2.1 Політика у сфері якості направлена на:

- організацію системи забезпечення якості;

- обізнаність та участь в удосконаленні системи здобувачів вищої освіти та персоналу;

- сприяння академічній доброчесності;

- запобігання нетолерантності будь-якого типу або дискримінації щодо здобувачів вищої освіти або працівників;

- залучення зовнішніх стейкхолдерів до забезпечення якості.

Політика Інституту у сфері якості передбачає широку участь у її реалізації усіх представників Інституту та спрямована на системну консолідацію зусиль персоналу, здобувачів вищої освіти та партнерів щодо забезпечення:

- збалансованого стабільного інноваційного розвитку Інституту;
- інтегрованості у міжнародну систему освіти і науки, мобільності;
- розвитку автономії;
- створення внутрішніх стандартів вищої освіти та діяльності Інституту;
- фінансової стабільності Інституту;
- розвитку фундаментальної та прикладної науки, соціальної значущості її результатів;
- дієвого зв'язку з ринком праці, розвитку конкурентоспроможних освітніх програм;
- постійного удосконалення якості вищої освіти;
- запровадження інноваційних освітніх технологій;
- інтегрованості інформаційної платформи та прозорості управління процесами;
- високого рівня компетентностей персоналу;
- дотримання принципів доброчесності, корпоративної культури, підвищення ефективності взаємодії співробітників;
- соціальної захищеності працівників та здобувачів вищої освіти;
- адекватних матеріально-технічних умов провадження освітньої діяльності, наукових досліджень, творчої реалізації;
- формування гармонійно розвинутих, патріотично вихованих особистостей, конкурентоспроможних фахівців;
- збереження навколишнього середовища, ресурсо- та енергозаощадження.

Для забезпечення розуміння Політики керівники структурних підрозділів доводять її зміст до підлеглих і, використовуючи надані повноваження та ресурси, забезпечують її реалізацію.

2.2.2 Настанова з якості – головний внутрішній постійно діючий регламентуючий документ СУЯ, в якому викладено принципи та правила діяльності Інституту в сфері управління якістю, представлена структура Інституту, описані процеси СУЯ, визначені відповідальні за ефективне їх функціонування. Настанова описує управління якістю як у межах Інституту, так і відносно взаємодії зі стейкхолдерами.

2.2.3 Документовані процедури:

- «Дії стосовно ризиків і можливостей» (М-6.1-01);
- «Проектування та розроблення робочих програм» (М-8.3-01);
- «Проектування та розроблення навчальних планів» (М-8.3-02);
- «Внутрішній аудит» (М-9.2-01);
- «Контроль невідповідної послуги» (М-10.2-01);
- «Коригування» (М-10.2-02);
- «Порядок розробки посадових інструкцій» (І-5.3-01);
- «Порядок розробки положень про структурні підрозділи» (І-5.3-02),

а також Положення про ВТЕІ ДТЕУ, положення (про структурні підрозділи, інші), інструкції (посадові – типові та іменні; з охорони праці, інші), методичні документи, плани за напрямками діяльності, накази, розпорядження тощо.

Документація, що регламентує СВЗЯ, дає можливість декларувати наміри та погоджувати дії Інституту у сфері якості. Використання документації СВЗЯ сприяє досягненню задоволення вимог і очікувань стейкхолдерів, організації необхідної поінформованості персоналу, простежуваності та одержанню об'єктивних доказів підтримки та постійного поліпшення СВЗЯ, оцінці результативності СВЗЯ.

2.2.4 До документів зовнішнього походження належать нормативно-правові акти, які мають відношення до сфери діяльності Інституту; керівні документи Міністерства освіти і науки України та інших органів влади, які регулюють діяльність Інституту; міжнародні, національні, галузеві стандарти, ін.

2.2.5 Документами, які містять одержані результати або докази виконаних робіт, є записи. Записами є заповнені бланки, форма яких встановлена документованими процедурами або іншими документами СУЯ, а також звіти, протоколи, акти, сертифікати, рішення, постанови, довідки, журнали, форми яких не встановлені регламентуючими документами СУЯ, але складання та ведення яких є необхідним для виконання вимог ДСТУ ISO 9001 та законодавства України. До записів можуть бути також віднесені малюнки, фотографії, аудіо- або відеозаписи, листи, телеграми та будь-які інші повідомлення, що відправляються Інститутом та надходять ззовні, на електронних та паперових носіях.

3 . Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм

3.1 Розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм здійснюється відповідно до стандартів вищої освіти та Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм початкового, першого та другого рівнів вищої освіти.

3.2 Перелік освітніх програм формується відповідно до суспільних потреб, віддзеркалює та на випередження враховує тенденції розвитку економіки держави, запити бізнесу та прагнення вступників. Кожна з них є суттєвою складовою формування іміджу та конкурентних переваг Інституту на ринку освітніх послуг.

3.3 Освітні програми розробляються з залученням здобувачів вищої освіти та інших стейкхолдерів; вміщують перелік дисциплін у структурно-логічній послідовності та результати навчання.

4 Студентоцентроване навчання та викладання

4.1 Освітній процес та освітні програми Інституту орієнтовані на стимулювання мотивації здобувачів вищої освіти та залучення їх до удосконалення освітнього процесу.

4.2 Навчання і викладання в Інституті регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти і є таким, що:

- поважає і враховує різноманітність здобувачів вищої освіти та їх потреби, уможлиблюючи індивідуальні навчальні траєкторії;
- гнучко використовує різноманітні педагогічні методи;
- регулярно оцінює і коригує способи надання освітніх послуг і педагогічні методи;
- підтримує автономність того, хто навчається, водночас забезпечуючи йому відповідний супровід і підтримку з боку викладача;
- сприяє взаємній повазі у стосунках «студент-викладач»;
- має належні процедури для розгляду скарг здобувачів вищої освіти (відповідно до Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів, інше).

Процедури забезпечення якості в частині оцінювання відбуваються відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію з атестації, і передбачають наступне:

- науково-педагогічні працівники ознайомлені з існуючими методами екзаменування та контролю знань і атестації, а також отримують підтримку для розвитку навичок у цій сфері;
- критерії та методи оцінювання оприлюднюються заздалегідь;
- оцінювання дозволяє здобувачам вищої освіти продемонструвати міру, в якій було досягнуто запланованих результатів навчання;
- підсумкова атестація проводиться екзаменаційною комісією із залученням зовнішніх стейкхолдерів;
- оцінювання є послідовним, застосовується до всіх здобувачів вищої освіти та проводиться відповідно до встановлених процедур.

5 Оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників Інституту

5.1 На виконання ст. 32, п.2, пп. 7 ЗУ «Про вищу освіту» в Інституті функціонує рейтингове оцінювання освітніх, наукових, інноваційних та інших досягнень учасників освітнього процесу, зокрема:

- здобувачів вищої освіти – двічі на рік, відповідно до Положення про систему рейтингового оцінювання діяльності студентів;
- науково-педагогічних працівників – щорічно, відповідно до Положення про систему рейтингової оцінки діяльності науково-педагогічних працівників.

5.2 Оприлюднення результатів рейтингового оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається на офіційному веб-сайті Інституту, науково-педагогічних працівників – на засіданні вченої ради інституту.

6 Забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників

6.1 Вимоги до кадрового забезпечення освітнього процесу в Інституті регламентовані Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти, Положенням про ВТЕІ ДТЕУ, Рекомендаціями щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних

працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів), затверджених наказом МОН від 05.10.2015 № 1005 (у редакції наказу МОН від 26.11.2015 № 1230), Положення про порядок конкурсного відбору науково-педагогічних працівників.

6.2 Науково-педагогічні працівники Інституту один раз на 5 років проходять обов'язкове підвищення кваліфікації (стажування) відповідно до Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників.

6.3 Метою підвищення кваліфікації (стажування) є вдосконалення професійної підготовки науково-педагогічних і педагогічних працівників шляхом поглиблення і розширення їх професійних знань, умінь і навичок, набуття ними досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності, адаптація до міжнародних стандартів освітньої діяльності. Під час підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічні і педагогічні працівники поглиблюють теоретичні і практичні знання, опановують інноваційні методи вирішення професійних завдань, проводять авторські дослідження з використанням сучасного обладнання і технологій, набувають досвід провадження науково-дослідної і студентоцентрованої викладацької діяльності, налагоджують нові наукові зв'язки.

7 Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою

7.1 СВЗЯ гарантує, що всі ресурси, які використовуються для організації освітнього процесу, відповідають Цілям у сфері якості, є загальнодоступними, а здобувачі вищої освіти проінформовані про них.

7.2 Для забезпечення належного рівня надання освітніх послуг Інститут надає матеріальні ресурси, що сприяють навчанню здобувачів вищої освіти (технічно оснащені аудиторії, лабораторії, кабінети, бібліотека, навчальне устаткування, лабораторне обладнання, комп'ютерна техніка, доступ до Інтернету, спортивна інфраструктура, інші умови для навчання, проживання та харчування).

7.3 Потреби різноманітного студентського контингенту (заочної форми навчання, працюючі, з особливими потребами тощо), а також перехід до студентоцентрованого, з гнучкими методами навчання і викладання, враховуються при розподілі, плануванні та наданні навчальних ресурсів і підтримки здобувачів вищої освіти.

7.4 Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти за кожною освітньою програмою відбувається згідно з Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти та Положення про самостійну роботу здобувачів вищої освіти з залученням можливостей дистанційних технологій навчання.

7.5 Для досягнення здобувачами вищої освіти прогресу в своїй академічній кар'єрі забезпечуються умови мобільності, що регламентуються Положенням про академічну мобільність.

8 Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом

8.1 Ефективність управління освітнім процесом забезпечується створенням в Інституті єдиного інформаційного простору.

8.2 Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом Інституту здійснюється шляхом використання мережі Інтернет, корпоративної електронної пошти, ЄДЕБО, М.Е.Дос, Prozorro, системи соціальної звітності, автоматизованої системи управління навчанням та документообігом «Електронне діловодство», WEB-ресурсів Інституту, систему дистанційної освіти Moodle та ін.

9 Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації

Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації відбувається шляхом її оприлюднення на сайті Інституту.

10 Забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Інституту

Забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Інституту здійснюється шляхом дотримання ними академічної доброчесності, відповідно до норм Етичного кодексу ученого України, Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти, Положення про інституційний репозитарій.

РОЗРОБЛЕНО
Представник керівництва

Наталія ЧОРНА

ПОГОДЖЕНО
Заступник директора з
навчально-методичної роботи

Лілія МАРТИНОВА

Провідний юрисконсульт

Михайло ДІДУШОК